

รายงานสืบเนื่อง
จากการประชุมวิชาการ
(Proceedings)
นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ

เครือข่ายบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18
และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4

กลุ่มการศึกษา

บูรณาการงานวิจัย
สู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

ณ อาคารโอฟาร์ ไรจน์หิรัญ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง | 20 กรกฎาคม 2561

รายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceeding)

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18 และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4

- บรรณาธิการที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์จำเนียร นันทิลก
: รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ สายธนู
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ ชัยเสนา
- บรรณาธิการ : รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด
- กองบรรณาธิการ : รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาศ พุ่มพิมล
: รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวรรณ วิงวอน
: รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อินตะขัน
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา เหล่่มตระกูล
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงจันทร์ เตียววิไล
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนกร สิริสุคันธา
: อาจารย์ ดร.ดวงใจ พุททวงศ์
: อาจารย์ ดร.สมชาย บุญศิริเกสัช
: อาจารย์ ดร.ศิวข ตั้งประเสริฐ
- คณะผู้จัดทำ : อาจารย์ณรงค์ คงศักดิ์
: นางสาวต้องตา จรุงศรีวัฒนา
: นายลิขิต ศิริ
- จัดพิมพ์โดย : สถาบันวิจัยและพัฒนา และ สำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

119 หมู่ 9 ตำบลชมพู ถนนลำปาง – แม่ทะ

อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52100

โทรศัพท์ 0-5423-7399 ต่อ 3832 หรือ 1227 โทรสาร 0-5423-7388-9

E-mail : res_lpru@hotmail.com / gradlpru@gmail.com

Website : <https://www.lpru.ac.th>

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความและวิพากษ์บทความวิจัย
การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18
และลำปางวิจัย ครั้งที่ 4
“บูรณาการงานวิจัยสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน”

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์บทความวิจัยแบบบรรยาย (Oral presentaion) มีหน้าที่
ให้ข้อเสนอแนะ ชักถามผู้นำเสนอผลงานวิจัย

1. ศาสตราจารย์จำเนียร นันทติลภ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นันทะ บุตรน้อย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวรรณ วิงวอน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อินตะชน
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพร รีมชลการ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาศ พุ่มพิมล
7. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวารีย์ วงศ์วัฒนา
8. รองศาสตราจารย์สนิท สัตโยภาส
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรวีร์ ชัยอมรไพศาล
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังสดาล กนกหงษ์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร มีสำลี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวิศ จิตรวิจารณ์
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐดนัย ประเทืองบริบูรณ์
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงจันทร์ เตียววิไล
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถิรนนท์ สอนแก้ว
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนกร สิริสุคันธา
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ

23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทินา ดำรงวัฒนกุล
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ พรหมจันทร์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญชานันต์ ต่อกิตติกุล
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรภพ จันทร์แสนต่อ
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล รุ่งรัชชัย
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มงคล ศัยยกุล
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศินวิโรจน์ เนติศักดิ์
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา จำลองราษฎร์
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิดา เหล่มตระกูล
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุณศิริ ใจมา
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร เสรีตานนท์
35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ เวชกามา
36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง
37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขเกษม ลางกุลเสน
38. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยจรัส เตชะตันมินสกุล
39. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หฤทัย ไทยสุชาติ
40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ อุปสอด
41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญญา ปรีชาวรรณ
42. อาจารย์ ดร.ประจักษ์ กีก้อง
43. อาจารย์ ดร.พัฒนา นาคทอง
44. อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน
45. อาจารย์ ว่าที่ ร.อ. ดร.ขจร ตรีโสภณากร
46. อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.โอฬาร เขียวชาญ

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์บทความวิจัยแบบโปสเตอร์ (Poster presentaion)
มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ ชักถามผู้นำเสนอผลงานวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ วงษ์บุรณาวาทย์
2. รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐ์กานต์ ปันแก้ว
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุมา เมทนีธร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย สุขจิตต์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรอนันต์ บุญก่อน
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธิดา วัฒนาพรรณกิตติ
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ จันทรมะณี
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ เลิศสมพร
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ ทองคำ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิรุจน์ มะโนธรรม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อโนดาห์ รัชเวทย์
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมเรศ เนตาสีทธิ์
16. อาจารย์ ดร.เครือวัลย์ วงษ์ไพบูลย์
17. อาจารย์ ดร.จันทร์ทिला ศรีกระจำง
18. อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน
19. อาจารย์ ดร.ณัฐกฤษฏ์ ธรรมกวินวงศ์
20. อาจารย์ ดร.นงลักษณ์ พรหมติงการ
21. อาจารย์ ดร.บัณฑิตา อินสมบัติ
22. อาจารย์ ดร.ปมณต์ ภูมาศ
23. อาจารย์ ดร.ปริยนุช ปัญญา
24. อาจารย์ ดร.พัชรวัลย์ มีทรัพย์
25. อาจารย์ ดร.วิภาณุช ไบศล
26. อาจารย์ ดร.สุดาพร สืบสุติน
27. อาจารย์ ดร.สุภาพร พงศ์ภิญโญโอภาส
28. อาจารย์ ดร.เสาวภา ปัญจจริยะกุล

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ(ภายนอก) มีหน้าที่ ในการตรวจสอบตามถูกต้อง สมบูรณ์ตามหลักวิชาการและพิจารณาบทความวิจัย ก่อนนำเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการ นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๘ และ ลำปางวิจัย ครั้งที่ ๔ ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ ภูริพงษ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา พรหมมา
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นัฐพร ไชยญาติ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ปาจริย์ ผลประเสริฐ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพร ริมชลการ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล
9. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวารีย์ วงศ์วัฒนา
10. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวารีย์ วงศ์วัฒนา
11. รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ หวังรักษาศิสุกุล
12. รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์
13. รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังสตาล กนกหงษ์
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญธนา ดิษฐ์แก้ว
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี ปิ่นวัฒนะ
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวิศ จิตรวิจารณ์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สุกุล
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพล บุญคุ้มพรภัทร
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชนันท์ ปัญญาศิริ
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณาสาร์ ต้นสอน
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐดา วงษ์นายะ
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษยากร ตีระพฤติกุลชัย
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกรณ์ เลิศสุวรรณไพศาล
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานฉัตร อาการักษ์
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยรัตน์ มุลศรี

28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุดินันท์ แพทย์พิทักษ์
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตน์ชนก พรหมณศิริ
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรขา อรัญวงศ์
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุณสิริ ไจมา
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร เสรีตานนท์
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พุแสง
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา ชัยกุล
35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยจรัส เตชะตันมินสกุล
36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนึ่งทัย ชัยอากร
37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชนา ปรีชาวรรณ
38. อาจารย์ ดร.กมล อยู่สุข
39. อาจารย์ ดร.กัญญารัตน์ เตือนหงาย
40. อาจารย์ ดร.กาญจน์ คัมทรัพย์
41. อาจารย์ ดร.เกรียงไกร ทิมศรี
42. อาจารย์ ดร.จันทร์ธิดา ศรีกระจำ
43. อาจารย์ ดร.ฉลาด ยืนยาว
44. อาจารย์ ดร.นงลักษณ์ พรหมติงการ
45. อาจารย์ ดร.นันทักษ์ รอดเกตุ
46. อาจารย์ ดร.ประจักษ์ กีก้อง
47. อาจารย์ ดร.พัชรพล มีทรัพย์
48. อาจารย์ ดร.พัฒนา นาคทอง
49. อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน
50. อาจารย์ ดร.ภาณุพัฒน์ ชัยวร
51. อาจารย์ ดร.วรจิตต์ เศรษฐพรรค
52. อาจารย์ ดร.วัชรีย์ เหล่มตระกูล
53. อาจารย์ ดร.ศศิกันต์ ปานปราณีเจริญ
54. อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ คำเตจา
55. อาจารย์ ดร.สุตาภรณ์ สืบสุติน
56. อาจารย์ ดร.เสาวภา ปัญจจริยะกุล
57. อาจารย์ ดร.หทัยทิพย์ สินธูยา

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ(ภายใน) มีหน้าที่ ในการตรวจสอบตามถูกต้อง สมบูรณ์ตามหลักวิชาการและพิจารณาบทความวิจัย ก่อนนำเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการ นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๘ และ ลำปางวิจัย ครั้งที่ ๔ ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์จำเนียร นันทติลภ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นันทะ บุตรน้อย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทวรรณ วิงวอน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ปองปรารณ สุนทรเภสัช
5. รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อินตะขัน
7. รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาศ พุ่มพิมล
8. รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ สายธนู
9. รองศาสตราจารย์วันทนา สุวรรณอรรถ
10. รองศาสตราจารย์สมเกียรติ ชัยพรเจริญศรี
11. รองศาสตราจารย์สุรกานต์ พยัคฆบุตร
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.Truong Thi Hang
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐ์กานต์ ปันแก้ว
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ใจมโน
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรภัทร วงศ์สิริสภาพร
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร มีสำลี
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุมา เมทนีธร
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติกานต์ รักธรรม
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐดนัย ประเทืองบริบูรณ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงจันทร์ เตียววิไล
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถิรนันท์ สอนแก้ว
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนกร สิริสุคันธา
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณ เนตรประดิษฐ์
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิศา ดำรงวัฒนกุล
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน

28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ พรหมชั้น
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา โกวิทยางกูร
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ต่อกิตติกุล
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรอนันต์ บุญก่อน
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พอใจ สิงหนตร
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์กา โพธิลังกา
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรภพ จันทร์แสนตอ
35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ฌอน บัวนก
36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธิดา วัฒนาพรรณกิตติ
37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวิภา ยงประยูร
38. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศินวิโรจน์ เนติศักดิ์
39. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ หมั่นการ
40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิยะดา เหล่ามตระกูล
41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกลวรรณ ห่านจิตสุวรรณ
42. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขเกษม ลางกุลเสน
43. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หฤทัย ไทยสุชาติ
44. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ อุปสอด
45. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิรุจน์ มะโนธรรม
46. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ อาทิตย์กวิน
47. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ ชัยเสนา
48. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมเรศ เนตาสีทิ
49. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา คุมา
50. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักกฤษณ์ อ้นยะลา
51. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จารุวรรณ ลิ้มปไพบูรณ์
52. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย สุขจิตต์
53. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นราธิป วงษ์ปัน
54. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสวรรค์ มณีทอง
55. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพจิตร สุขสมบูรณ์
56. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุพา อภิโกลกร
57. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชษฐ ยิ้มละมัย
58. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรชัย เตังรัตน์ล้อม

59. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมฤทธิ จันชนันท์
60. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนา
61. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนีย์ เอี่ยมอดุลย์
62. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณี จันทร์ตา
63. อาจารย์ ดร.เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์
64. อาจารย์ ดร.จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะ
65. อาจารย์ ดร.เจือจันทร์ วงศ์พลกานันท์
66. อาจารย์ ดร.ชัตนารี มีสุขโข
67. อาจารย์ ดร.ณัฐ รัตนศิรินิชกุล
68. อาจารย์ ดร.ณัฐกฤษฏ์ ธรรมกวินวงศ์
69. อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ปัญญา
70. อาจารย์ ดร.ดวงใจ พุทธวงศ์
71. อาจารย์ ดร.ดวงพร อุ้นจิตต์
72. อาจารย์ ดร.ดุขฎิ สัตถาวรพงศ์
73. อาจารย์ ดร.ทิพรัตน์ ตีฆะปัญญา
74. อาจารย์ ดร.ธนพร หมูคำ
75. อาจารย์ ดร.นิศากร สุวรรณ
76. อาจารย์ ดร.ปณตนนท์ เถียรประภากุล
77. อาจารย์ ดร.ปริญญภาส สีทอง
78. อาจารย์ ดร.ปริยนุช ปัญญา
79. อาจารย์ ดร.ฤชุตตา เนตรจิต
80. อาจารย์ ดร.วิภาณุช ไบศล
81. อาจารย์ ดร.ศรัญญา วัฒนานนท์
82. อาจารย์ ดร.ศิริญา จนาศักดิ์
83. อาจารย์ ดร.ศิวัช ตั้งประเสริฐ
84. อาจารย์ ดร.สมชาย บุญศิริเกสัช
85. อาจารย์ ดร.สุเทพ ทองคำ
86. อาจารย์ ดร.สุธิษณา โตธนายานนท์
87. อาจารย์ ดร.สุวรรฐ์ แลสันกลาง
88. อาจารย์ ดร.อดุลย์ ปัญญา
89. อาจารย์ ดร.อัจฉรา เมฆสุวรรณ

90. อาจารย์ ดร.อาชวิน ใจแก้ว

91. อาจารย์ ดร.อารยา อริยา

คณะกรรมการกลั่นกรอง มีหน้าที่ กลั่นกรองผลงานวิจัย และบทความวิจัย ในการประชุมสัมมนา
วิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่
๑๘ และลำปางวิจัย ครั้งที่ ๔ ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชดาพร หวลอารมณ
3. อาจารย์ ดร.สมชาย บุญศิริเกสัช
4. อาจารย์ ดร.ณัฐ รัตนศิริวิชกุล
5. อาจารย์ ดร.ดวงพร อุ่นจิตต์
6. อาจารย์ ดร.ปณตนนท์ เกียรประภากุล
7. อาจารย์ ดร.ถาซุตา เนตรจัด
8. อาจารย์ ดร.เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์
9. อาจารย์ ดร.สุจิตรา ปันดี
10. อาจารย์ ดร.ปริญญภาส สีทอง
11. อาจารย์ ดร.ดุขฎี สีตลวรารงค์
12. อาจารย์ ดร.เยาวทิศา นามคุณ
13. อาจารย์ ดร.สุวรรัฐ แลสันกลาง

คุณลักษณะของนวัตกรรมธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

Characteristics of E-commerce Business Innovator

วรโชติ ทัดจอมไตร(Worachot Tatjomtrai) ศิริระ ศรีโยธิน(Sira Sriyothin)

สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

* sirasriyothin@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ ได้แก่ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของ นวัตกรรมธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน โดยในการวิจัยนี้จะทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะสำคัญของผู้ที่จะเป็นนวัตกรรมธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการมองหาโอกาส 2) ความคิดสร้างสรรค์ และ 3) การมุ่งเน้นดำเนินธุรกิจไปยังส่วนองค์กรมีความ-ถนัดสำหรับปัญหาและอุปสรรคของการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน ได้แก่ 1) ปัญหาผู้บริหารองค์กรธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขาดความรู้ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ 2) ปัญหาธุรกิจธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

คำสำคัญ : นวัตกรรม ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาและอุปสรรค

Abstract

This research had the purpose: to study the characteristics of e-commerce business innovator and to study the problems and obstacles of e-commerce business today. This research will be conducted by in-depth interviews with successful e-commerce business owners. Research founded that. The key features of e-commerce business innovator include the characteristics to 1) Looking for opportunities, 2) Creativity and 3) Concentration on the expert of business. The problems and obstacles of e-commerce business today 1) E-commerce businesses corporate executives lack of knowledge in human resource management and 2) E-commerce business in Thailand is not widely known.

Keywords: Innovator, E-commerce Business, Problems and Obstacles

บทนำ

นโยบาย Thailand 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยถูกขับเคลื่อนโดยการใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ การพัฒนานโยบายเศรษฐกิจดังกล่าวของรัฐบาลเกิดจากที่ผ่านมาในอดีตตั้งแต่ยุค Thailand 1.0 ประเทศไทยเริ่มพัฒนาเศรษฐกิจจากการมุ่งเน้นพัฒนาด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและส่งออกไปขายทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการพัฒนาดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องมูลค่าสินค้าที่ต่ำ ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวน้อย จึงเป็นที่มาของนโยบายเศรษฐกิจ Thailand 2.0 ที่เน้นการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น โดยอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนนี้เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นจำนวนมากเพื่อให้เกิดการจ้างงาน อุตสาหกรรมที่เติบโตในช่วงนี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าความได้เปรียบทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมตามนโยบายเศรษฐกิจ Thailand 2.0 จะเน้นที่ค่าแรงที่มีราคาถูกเป็นสำคัญ ทำให้ต่อมาเมื่อมีประเทศอื่นที่มีค่าแรง- ต้นทุนที่มีราคาถูกกว่ามาผลิตสินค้าแบบเดียวกันได้ ทำให้ประเทศไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน ทำให้รัฐบาลจึงได้นำนโยบายเศรษฐกิจ Thailand 3.0 เข้ามาใช้ โดยนโยบายนี้มุ่งเน้นการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมหนัก ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น อุตสาหกรรมเหล็กกล้า อุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมผลิตพลังงาน เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นสำคัญ ซึ่งในระยะแรกของการใช้นโยบายนี้ ทำให้ประเทศไทยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูง แต่ต่อมาเมื่อมีประเทศอื่นๆที่พัฒนาศักยภาพในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมหนักเพิ่มมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน ราคาสินค้าที่ส่งออกมีราคาลดลงจากผลการแข่งขัน ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตกต่ำ จึงเป็นที่มาของนโยบาย Thailand 4.0 ที่มุ่งเน้นให้ภาคธุรกิจในประเทศไทยพัฒนาศักยภาพตนเองโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการผลิตและการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการได้มากขึ้น (ปานระพี รพีพันธ์, 2560)

ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นธุรกิจที่สามารถตอบสนองนโยบาย Thailand 4.0 ได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นธุรกิจที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ ซึ่งจากการศึกษาของ Statista ซึ่งเป็นบริษัทวิจัยการตลาดที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง พบว่า ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีมูลค่าตลาดรวมมากกว่า 2.9 พันล้านดอลลาร์ ในปีพ.ศ. 2560 และมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 14.5 ต่อปี โดย Statista ยังรายงานอีกว่า ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จะมีบทบาทสำคัญในการช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคต ดังนั้นจึงเป็นเหตุจำเป็นที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงควรให้ความสำคัญกับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น และควรให้ความสำคัญในการศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งพัฒนานวัตกรรมหรือผู้ริเริ่มทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น

จากความสำคัญของการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาคุณลักษณะที่สำคัญของนวัตกรรมในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อไป นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยให้เจริญเติบโตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะของนวัตกรรมของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ขอบเขตการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ได้แก่ ประธานผู้บริหารคุณสุทธิเกียรติ จันทระชัยโรจน์ บริษัท ชิปป็อบ จำกัด ซึ่งเป็นหนึ่งในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ประสบความสำเร็จ โดยธุรกิจมีมูลค่ามากถึงสามร้อยล้านบาท

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก คุณสุทธิเกียรติ จันทระชัยโรจน์ ประธานผู้บริหารบริษัท ชิปป็อบ จำกัด แล้วจึงนำข้อมูลจากบทสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ซึ่งผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีนักวิจัยได้ให้ความหมายของ “นวัตกรรม” ไว้ดังต่อไปนี้ “นวัตกรรม คือ ผู้ที่คิดสิ่งใหม่ ๆ แล้วลงปฏิบัติ โดยตั้งใจทำให้สิ่งที่คิดประสบความสำเร็จ ต่อเนื่อง และยั่งยืน” (จิระ หงส์ลดารมภ์, 2550) “นวัตกรรม คือ ผู้ที่สร้างการเปลี่ยนแปลง ประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ และสนับสนุนให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงานที่เป็นนวัตกรรม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนและองค์กร ซึ่งมีประโยชน์มีคุณค่า และเหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาธุรกิจของตน” (วสันต์ สุทธาวาส และพิทักษ์ ศิริวงศ์, 2558) จากความหมายของนวัตกรรมดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า “นวัตกรรม” หมายถึงบุคคลผู้ริเริ่มนำสิ่งใหม่ที่มีคุณค่ามาใช้ในองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ปัญหาในองค์กร โดยมี

เป้าหมายเพื่อให้องค์กรเกิดความยั่งยืน ดังนั้นบุคคลที่จะเป็นนวัตกรรมได้จึงต้องมีคุณลักษณะบางอย่างที่แตกต่าง คำถามคือ คุณลักษณะที่สำคัญต้องมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีการศึกษาคุณลักษณะไว้ดังต่อไปนี้ จากการศึกษาของ W.D. Bygrave (2536) พบว่า นวัตกรรมนั้นควรมีคุณลักษณะเด่น 10 ประการ ดังต่อไปนี้

- ความฝัน หมายถึง ความหวังที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ
- ความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง เมื่อเจอสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไป นวัตกรรมต้องสามารถประมวลทางเลือกในการตัดสินใจ และตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นได้อย่างเหมาะสม
- ความสามารถในการสั่งการ หมายถึง เมื่อตัดสินใจจะดำเนินการสิ่งใด ต้องสามารถสั่งการให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในองค์กรไปดำเนินการต่อได้อย่างบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ ซึ่งจะเห็นว่าความสามารถในการสั่งการเกี่ยวข้องโดยตรงกับศาสตร์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นศาสตร์ที่นวัตกรรมจะต้องมีความรู้
- ความมุ่งมั่น หมายถึง นวัตกรรมต้องไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงาน
- ความทุ่มเท หมายถึง การให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้การดำเนินธุรกิจดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้แล้ว แต่ไม่ได้หยุดการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป
- ความเสียสละ หมายถึง เสียสละร่างกาย แรงใจ และเวลา เพื่อความสำเร็จขององค์กร ความเสียสละของนวัตกรรมนี้จะเป็นตัวช่วยให้พนักงานในองค์กรเกิดความนับถือและเป็นแรงจูงใจในการทำงาน
- ความละเอียดรอบคอบ หมายถึง มีความช่างสังเกตและใส่ใจในรายละเอียดเล็กน้อยๆ ในปัจจัยต่างๆ ที่สามารถส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจได้ นั่นหมายความว่า นวัตกรรมต้องมีความสามารถในการพิจารณาสภาพแวดล้อมทางการตลาดของธุรกิจอย่างละเอียด เพื่อแสวงหาโอกาสในการทำธุรกิจ
- ความไม่ยอมแพ้ในโชคชะตา หมายถึง ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการที่นำพาองค์กรผ่านปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นไปให้ได้
- ความสามารถในการบริหารเงิน หมายถึง ความสามารถในการบริหารรายรับและรายจ่ายอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ความสามารถในการกระจายความรับผิดชอบไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง นวัตกรรมไม่สามารถนำพาองค์กรให้อยู่รอดได้เพียงลำพัง ต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานในองค์กรด้วย ดังนั้นจึงต้องมีความสามารถในการมอบหมายงานให้กับพนักงานแต่ละคนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

จากการศึกษาของวสันต์ สุทธาวาสและพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2558) พบว่า “นวัตกรรม” ต้องมีคุณลักษณะสำคัญอยู่ 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสามารถ ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ด้านความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวของนวัตกรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานในธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้ (Knowledge Seeking), การรวบรวมทรัพยากร (Source Collecting), การมองเห็นปัญหาและโอกาส (Problem and Opportunities), ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Idea), การเปลี่ยนความคิดให้เป็นจริง (Possible Dream), การสร้างเครือข่าย (Networking), การทำงานร่วมกับผู้อื่น (Team Working) ,และการส่งมอบเชิงวิชาการไปยังลูกน้อง (Academic Delivery)
- ด้านพฤติกรรม หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกในระหว่างปฏิบัติงานที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น พนักงานในองค์กร ลูกค้า หรือหุ้นส่วนธุรกิจ เป็นต้น สามารถสังเกตเห็นได้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรู้สึกอยากจะทำางานด้วยหรือไม่ ได้แก่ ความกระหายในการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ, ความช่างสังเกต, การมีตั้งข้อสงสัยและหาคำตอบ, ความละเอียดรอบคอบ, การเปิดใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น, ความมุ่งมั่นและปฏิบัติงานต่อเนื่อง, ความอดทนไม่ย่อท้อ และ การประพฤตินเป็นต้นแบบที่ดี
- ด้านทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกข้างในของนวัตกรรม ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งบุคคล สิ่งของ องค์กร หรือสถานการณ์ต่างๆ โดย “ทัศนคติ” ของนวัตกรรมจะมีผลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมของตัวนวัตกรรมต่อไปนั่นเอง โดยถ้านวัตกรรมมีทัศนคติที่เหมาะสม การแสดงออกด้านพฤติกรรมก็จะส่งผลให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอยากร่วมงานด้วย ซึ่งประกอบด้วย การมีจิตอาสาและรักษาประโยชน์ส่วนรวม (Volunteer), การมีความเชื่อมั่น (Confidence) และการตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและเยาวชน (Education Awareness)

จากการศึกษาของพัชรพร อยู่เย็น, อภิญญา ภูมิโสภาและศิระ ศรีโยธิน (2560) พบว่า นวัตกรรมต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- การเป็นผู้มีความคิดที่แตกต่าง หมายถึง การมองเห็นในสิ่งที่ผู้อื่นหรือคู่แข่งยังไม่เห็นนำไปสู่การพัฒนาสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กร
- การเป็นผู้เปิดใจกว้างในการรับฟังความคิดเห็น หมายถึง นวัตกรรมต้องไม่ยึดถือความคิดของตนเองเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งเปิดรับความคิดเห็นที่แตกต่าง หรือความคิดเห็นแย้งความคิดของตน เพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อนำ ไปพัฒนาสิ่งที่ดีให้เกิดขึ้นกับองค์กร

- การเป็นผู้ที่สามารถเชื่อมโยงสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบได้ หมายถึง นวัตกรรมจะต้องมีความคิดที่เป็นตรรกะ สามารถวิเคราะห์เหตุและผลของสถานการณ์ต่างๆได้ ความสามารถในการจำแนกเหตุและผลได้นี้ทำให้ นวัตกรรมมองปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนวัตกรรม พบว่าแม้ว่าจะมีการศึกษาคคุณลักษณะของนวัตกรรมอย่างละเอียดมาก่อนแล้ว แต่เป็นการศึกษาเพื่อหาคุณลักษณะของนวัตกรรมโดยทั่วไป และยังไม่ได้มีการศึกษาคคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จึงเป็นที่มาที่ผู้วิจัยต้องการการศึกษาในครั้งนี้

ผลการศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์คุณสุทธิเกียรติ จันทชัยโรจน์ ประธานผู้บริหาร บริษัท ชิปป็อบ จำกัด สามารถจำแนกคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้เป็น 3 คุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการมองหาโอกาส ความคิดสร้างสรรค์ และการมุ่งเน้นดำเนินธุรกิจไปยังส่วนองค์กรมีความถนัด ดังนี้

1.) การมองหาโอกาส นวัตกรรมในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด เพื่อหาโอกาสทางการตลาดให้กับธุรกิจ โดยเฉพาะสภาพตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยในปัจจุบัน ที่มีแนวโน้มเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการในการซื้อสินค้าและบริการผ่านธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มมากขึ้นของผู้บริโภค นวัตกรรมต้องสามารถมองว่าอะไรคือปัญหาที่ผู้บริโภคต้องการได้รับการตอบสนอง ซึ่งปัญหาของผู้บริโภคนี้ก็คือโอกาสของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นั่นเอง เมื่อนวัตกรรมมองเห็นโอกาสจากปัญหาของผู้บริโภคที่ต้องการการตอบสนองแล้ว นวัตกรรมจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน เพราะจะเป็นที่มาของความได้เปรียบทางการแข่งขันเนื่องจากใครที่สามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าได้ก่อน ย่อมจะนำมาซึ่ง ความจงรักภักดีของผู้บริโภค และกลายเป็นผู้นำทางการตลาดต่อไป

2.) ความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเป็นนวัตกรรมในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายหลักของธุรกิจคือคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่ชอบความซ้ำซากจำเจ และต้องการพบเจอสิ่งใหม่ๆและทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้นการ

คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆและนำมาใช้ในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อยู่ตลอดเวลา จะช่วยให้สามารถครองใจลูกค้าในระยะยาวได้

อนึ่งจะพบว่าความคิดสร้างสรรค์ของนักธุรกิจนี้จะนำมาซึ่ง “แรงบันดาลใจ” ทำให้เกิดการสร้าง “นวัตกรรม” ใหม่ๆมาใช้ในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจเกิดเป็นลูกค้าประจำ และลูกค้าจะส่งข้อมูลความพอใจนั้นไปยังผู้ที่ใกล้ชิดต่อไป ทำให้องค์กรมีชื่อเสียงโดยไม่ต้องใช้การโฆษณา ส่งผลให้องค์กรสามารถใช้ชื่อเสียงดังกล่าวในการขยายธุรกิจไปยังสินค้าและบริการประเภทอื่นๆตามมาได้ในอนาคต

3.) การมุ่งเน้นดำเนินธุรกิจไปยังส่วนองค์กรมีความถนัด หมายความว่า ในทุกองค์กรไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ทุกอย่างผ่านการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้วยผลมาจากข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากร เช่น เงินทุน บุคลากร หรือเทคโนโลยี เป็นต้น ดังนั้น นักธุรกิจจำเป็นต้องวิเคราะห์ตนเองให้ ออกจาก องค์กรถนัดทำธุรกิจด้านใดมากที่สุด และมุ่งเน้นพัฒนาธุรกิจด้านนั้นให้ดีที่สุด เพราะจะเป็นที่มาของความได้เปรียบทางการแข่งขัน และการสร้างลูกค้าที่จงรักภักดีตามมาในอนาคต อนึ่งการขยายธุรกิจโดยไม่คำนึงถึงความได้เปรียบทางการแข่งขัน จะนำมาซึ่งความสูญเสียของทรัพยากรและเงินลงทุน ดังนั้น คนที่เป็นนักธุรกิจในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จึงควรตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันนั้น จาก การสัมภาษณ์สามารถแยกได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาผู้บริหารองค์กร ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขาดความรู้ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และปัญหาธุรกิจธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.) ปัญหาผู้บริหารองค์กรธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขาดความรู้ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริหารองค์กรธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มาจากพื้นฐานความรู้ที่หลากหลาย และไม่ได้มีพื้นฐานความรู้ ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์มาโดยตรง เมื่อต้องมาบริหารบุคลากรในองค์กรที่มาจากหลากหลายสาขาวิชาชีพ ทำให้ไม่รู้วิธีการบริหารคน ส่งผลให้ไม่สามารถทำให้ทุกคนในองค์กรมีเป้าหมายร่วมกันได้ ซึ่งส่งผลเสียต่อการเจริญเติบโตขององค์กรธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในระยะยาว

2.) ปัญหาธุรกิจธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเท่าที่ควร และส่งผลให้หาบุคลากรที่มีคุณภาพเข้ามาร่วมทำงานได้น้อย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาในเรื่องคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 3 คุณลักษณะ ได้แก่ ความสามารถในการมองหาโอกาส ความคิดสร้างสรรค์ และการมุ่งเน้นดำเนินธุรกิจไปยังส่วนองค์กรมีความถนัดนั้น จะเห็นว่าการพัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณสมบัติดังกล่าวต้องเริ่มต้นจากการ-ได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรที่สามารถพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณสมบัติดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนโดยมีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาคนตามที่ต้องการ ซึ่งเป็น เรื่องที่ต้องดำเนินการในระยะยาว

สำหรับในระยะสั้นนั้น ภาคธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ควรเข้าไปร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตร่วมกัน ได้แก่ การที่ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เข้าไปร่วมบรรยายและถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์กับนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การร่วมกันร่างหลักสูตรโดยมีภาคธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เข้าไปมีส่วนร่วมด้วย หรือการเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาที่สนใจในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีโอกาสได้ฝึกงานจริงในระหว่างเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ช่วยในการสร้างนวัตกรรมให้กับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในระยะสั้นได้

ผลการศึกษาในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันนั้น ในประเด็นปัญหาเรื่องความรู้ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหารในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นั้น ภาครัฐสามารถช่วยในเรื่องการจัดหลักสูตรฝึกอบรมโดยผ่านมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอน ในด้านนี้ได้ โดยภาคธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต้องให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาความรู้ด้านนี้เช่นเดียวกัน สำหรับปัญหาธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ผู้วิจัยเห็นว่าจะต้องเริ่มสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กับภาครัฐก่อน โดยองค์กรธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ควรมีการรวมตัวจัดตั้งเป็นสมาคมเพื่อนำเสนอความสำคัญของภาคธุรกิจนี้กับภาครัฐ ทำให้เกิดความเชื่อถือจากภาครัฐมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กับคนรุ่นใหม่ ทั้งในการจัดอบรมฟรี และการเข้าไปแนะนำในสถาบันการศึกษา โดยในผลจากการวิจัยทั้งหมด ทั้งในด้านของคุณลักษณะของนวัตกรรมของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และปัญหาและอุปสรรคของการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่ได้ไปทำการทบทวนมาเรื่อง ความ

เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาครัฐ: การศึกษาทฤษฎีรากฐาน“นวัตกรรม” ต้องมีคุณลักษณะสำคัญอยู่ 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสามารถ ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติอย่างข้อมูลที่มีในเบื้องต้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีแนวโน้มเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะ
จะเป็นธุรกิจหลักที่ช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตตามนโยบาย Thailand 4.0 ปัจจัยสำคัญ
ที่จะช่วยให้ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เจริญเติบโตตามเป้าหมาย คือ การสร้างนวัตกรรมที่มี
คุณลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการมองหาโอกาส ความคิดสร้างสรรค์ และการมุ่งเน้น
ดำเนิน ธุรกิจไปยังส่วนที่องค์กรมีความถนัด เข้ามาช่วยพัฒนาธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การ
พัฒนานวัตกรรมที่มีคุณสมบัติดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ในการร่วมมือกันพัฒนา

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันนั้น ปัญหา
เกี่ยวกับการขาดความรู้ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหารองค์กรธุรกิจพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์นั้น ภาคธุรกิจจะต้องตระหนักถึงความสำคัญ ของความรู้ในเรื่องการบริหารทรัพยากร
มนุษย์ก่อน และภาครัฐควรเข้าไป ช่วยเหลือในการให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวผ่านมหาวิทยาลัยที่เปิด
หลักสูตร ทางด้านนี้ สำหรับปัญหาธุรกิจธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่รู้จักใน
วงกว้างนั้น ควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ไปยังภาครัฐและภาคประชาชนโดยเน้นที่กลุ่มคน
รุ่นใหม่

เอกสารอ้างอิง

- พิชัย ยอดพฤติกการ. (2547). เจ้าของกิจการ. สำนักพิมพ์ : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
พิบูล ธิปะปาล, ธนวัฒน์ ธิปะปาล. (2552). การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship).
ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2556). คู่มือเงินทองต้อง
วางแผนก้าวสู่การเป็นเจ้าของกิจการ. สำนักพิมพ์ : บริษัท เมจิกเพรส จำกัด
ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง. (2560). E-Commerce Landscape 2017 : รวมธุรกิจอีคอมเมิร์ซในไทย เอาไว้ใน
ทีเดียว!. ค้นเมื่อ (20 เม.ย. 2561),
ปานระพี รพีพันธ์, 2560. (2560). Thailand 4.0 ประเทศไทย 4.0 คืออะไร. ค้นเมื่อ (20 เม.ย.
2561)
จิระ หงส์ลัดดารมภ์. (2550). นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์. ค้นเมื่อ (29 เม.ย. 2561)

พัชรพร อยู่เย็น, อภิญญา ภูมิโอบาและศิริระ ศรีโยธิน. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นนวัตกรรม :
กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ PUNN. สืบค้นเมื่อ (20 เม.ย. 2561),
วสันต์ สุทธาวาสและพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2558). ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาครัฐ:
การศึกษาทฤษฎีรากฐาน. สืบค้นเมื่อ (21 เม.ย. 2561),
ศศิมา สุขสว่าง. (2560). นวัตกรรมคืออะไร (What is Innovation). สืบค้นเมื่อ (20 เม.ย. 2561)
สุภาภรณ์ พวงสมบัติ, พุทธิวิธ สิงห์ตง (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในขั้นตอนการ
ดำเนินงานของธุรกิจ ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์. สืบค้นเมื่อ (21 เม.ย. 2561)
อมิตา อริยอัชฌา. (2552). เขาหาเงินกันแบบไหนถึงได้รวย. สำนักพิมพ์ : บริษัท แพลน พรินท์ติ้ง
จำกัด
ออสบอร์น, แอลเฟร็ด อี. (2553). คัมภีร์เจ้าของกิจการ. สำนักพิมพ์ : ธรรมกลการพิมพ์